

Socialnämnden

Nämndsordförande: Christina Funhammar

Förvaltningschef: Susanna Kiesel

Datum: 2022-09-15

Verksamhetsberättelse delårsbokslut 2022

Innehållsförteckning

1	Viktiga händelser under 2022	4
2	Ekonomisk sammanfattning	5
3	Åtgärder för budget i balans	6
4	Mål och måluppfyllelse	7
5	Verksamhetsuppföljning	16
6	Internkontroll	22
7	Personaluppföljning	23
8	Redogörelse för övrigt miljöarbete	24
9	Framåtblick.....	25
10	Målbilaga.....	30

I Viktiga händelser under 2022

- Resultatet av den nationella brukarundersökningen 2021 avseende nämndens verksamhet har rapporterats till nämnden (SN 2022/0018)
- Fördelning av nämndens föreningsbidrag har skett
- Budget och skuldrådgivare är sedan den 1 april åter organiserad inom socialförvaltningen.
- Socialnämnden har lämnat svar på motion (nr 2/2022) "Kravställt försörjningsbidrag"
- Socialnämnden har lämnat svar på motion (nr 3/2022) "KBT-behandling för vuxna och ungdomar"
- Från den 1 juli har kommunen ansvar för att ordna boende åt de skyddsbehövande från Ukraina som kommit till Sverige. Socialförvaltningen kommer att administrera frågor kring bostäderna och ansvara för nyckelutdelning.

2 Ekonomisk sammanfattning

2.1 Delårsbokslut

Driftsredovisning (belopp i tkr)	Helår 2022				Jan-aug		
	Budget helår	Prognos helår	Budge t- avvike lse	Utfall fg år	Period budget	Utfall period en	Budge t- avvike lse
Verksamhetens intäkter							
Avgifter	340	340	0	324	227	156	-71
Övriga intäkter	26 660	26 660	0	25 100	17 773	17 942	169
- varav Migrationsverket	20 600	20 600	0	17 716	13 733	12 802	-931
Summa intäkter	27 000	27 000	0	25 424	18 000	18 098	98
- varav interna intäkter						287	
Verksamhetens kostnader							
Personalkostnader	-58 715	-58 715	0	-56 766	-39 021	-39 235	-214
Lokalkostnader	-14 314	-13 814	500	-14 965	-9 543	-7 581	1 962
Kapitalkostnader	0	0	0	-4	0	-2	-2
Köp av verksamhet	-25 506	-28 006	-2 500	-24 608	-16 367	-18 754	-2 387
Övriga kostnader	-33 465	-33 965	-500	-32 686	-22 377	-22 473	-96
- varav försörjningsstöd	-20 000	-20 000	0	-20 118	-13 333	-12 988	345
Summa kostnader	-132 000	-134 500	-2 500	-129 029	-87 308	-88 046	-738
- varav interna kostnader						-8 626	
Verksamhetens nettokostnad	-105 000	-107 500	-2 500	-103 605	-69 308	-69 948	-640

3 Åtgärder för budget i balans

Prognosen för helåret 2022 är -2,5 mkr och det är främst hänförligt till dyrare placeringar än budget för barn och unga enligt Socialtjänstlagen (SoL) och Lagen om vård av unga (LVU).

4 Mål och måluppfyllelse

4.1 Invånarna ska uppleva en professionell service av hög kvalitet och ett gott bemötande i all kommunal service.

Det finns flera anledningar till att man som kommuninvånare kan komma i kontakt med socialförvaltningen. Det kan handla om ett tillfälligt ekonomiskt stöd för sin försörjning, behov av stöd i föräldraskap eller hjälp att komma ur ett beroende. Eller så är man anhörig till någon som har behov av socialförvaltningens stöd. Oavsett vilken anledningen är till kontakten med socialförvaltningen är Socialnämndens ambition att alla ska uppleva ett gott bemötande av professionell personal. Under hösten kommer förvaltningen genomföra Sveriges Kommuner och Regioners (SKR) brukarundersökning som mäter bemötandet. Brukarbedömningen på helhetssynen var senast 91% nöjda.

Verksamhetssystemet Lifecare för individ- och familjeomsorg är implementerat på förvaltningen. Lifecare hanterar information; ansökan, anmälan, handläggning, dokumentation, beslut och uppföljning. Det är en lösning som ger ökad transparens, bättre informationsflöden och information i realtid för verksamhetens alla användare och för medborgaren. Detta system bedöms som användarvänligt. Med medborgartjänster kan sökanden/klienten följa status för sitt ärende, se beslut samt eventuella utbetalningar.

Föräldrastödsprogrammet "Tryggare barn" är en kurs i lugnt föräldraskap där fokus ligger på att stärka relationen och att förebygga risksituationer mellan barn och föräldrar. Programmet riktar sig till föräldrar som berörs av en orosanmälan om våld eller kränkning mot barn. Det finns en stor brist på forskning om vad som hjälper familjer där våld mot barn förekommer. Socialförvaltningen medverkar därför i en forskningsstudie med slumpmässigt urval som utförs av Karolinska Institutet avseende insatsen "Tryggare barn".

Öppenvården kan med hjälp av samtalsmodellen "Hela barn" genomföra barnfokuserad samtalsserie med fem strukturerade samtal för föräldrar i separationskonflikter som har svårt att samtala om frågor som rör det gemensamma barnet. Syftet är att samtalsmodellen ska göra skillnad för föräldrar och barn.

Suicid är ett folkhälsoproblem som förutom förlust av människoliv leder till omfattande psykiskt lidande och försämrad hälsa hos anhöriga och andra berörda. Socialförvaltningen kommer därför att fortsätta organisera utbildning, Psyk-E bas suicid, som består av 20 filmade föreläsningar med tillhörande faktablad, som ger kunskap, användbara råd och reflektion om suicidprevention i praktiken. De filmade föreläsningarna ges av Sveriges främsta experter inom sina respektive områden och är baserade på bästa tillgängliga evidens. Utbildningen omfattat 40 timmar och har tidigare erbjudits till en bred målgrupp inom Österåkers kommun, regioner och inom privat sektor. Syftet har varit att bidra till en fördjupad kunskap om att upptäcka,

möta och förstå suicidnära människor. Nästa utbildningserbjudande är planerad till hösten 2022.

Förvaltningen har medarbetare som deltar i en 7,5 hp kurs på Umeå universitet, ”Effektiv planering av insatser inom missbruksvården” (EPI). Kursen ges inom ramen för det nationella forskningsprogrammet. Syfte är att öka förvaltningens förmåga att med helhetssyn på människan göra åtgärdsbedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter samt att bidra till att socialsekreterarna får bra stöd i beslutsfattande och kontinuitet i valet av insatser.

Förvaltningen har som mål att bibehålla och följa manualbaserade metoder varför medarbetare coachar varandra, ett exempel på detta är inom Motiverande samtal, (MI). Vid två tillfällen har workshops organiserats i syftet att medarbetare ska få tillfälle att träna förmågan att förstå andra och att locka fram motivation och vilja till förändring.

Förvaltningen har genomfört en anhöriggrupp för personer med anhöriga som har beroendeproblematik. Sex anhöriga deltog och har lämnat goda omdömen. På en skala ett till tio, på frågan "Hur nöjd är du med gruppträffarna för anhöriga?" har fem svarat tio och en nio. På fritext har en deltagare skrivit "Fantastiskt att vi har en sådan kompetens i verksamheten".

4.1.1 Socialnämnden ska vara tillgänglig och utredningar, beslut och verkställighet ska ske inom skäligen tid

		Resultatindikatorer	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Prognos 2022	Mål 2022
—	■	Barnvårdsutredningarna ska vara avslutade inom fyra månader. Andelen som överstigit utredningstiden ska mätas i %			44 %	44 %	0 %
—	◆	Utredningar för ekonomiskt bistånd ska vara avslutade inom fyra månader. Andelen som överstigit utredningstiden ska mätas i %			4 %	4 %	0 %
—	◆	Vuxenstödsutredningarna ska vara avslutade inom fyra månader. Andelen som överstigit utredningstiden ska mätas i %			4 %	4 %	0 %
—	■	Brukarbedömning individ- och familjeomsorg totalt - få kontakt, andel (%)	86	91			
—	■	Brukarbedömning individ- och familjeomsorg totalt - tydlig information, andel (%)	83	96			
—	■	Brukarbedömning individ- och familjeomsorg totalt - helhetssyn, andel (%)	85	91			

Under första halvåret 2022 har förvaltningen tagit emot 1 113 anmälningar avseende barn och unga, 0-20 år, vilket är något fler än för samma period förra året. Jämfört med första halvåret 2021 har fler utredningar genomförts och även lett till insatser. Förvaltningen försöker hantera den ökade ärendemängden inom befintlig organisation, dock har alla barnvårdsutredningar inte kunnat avslutas inom lagstadgad tid, fyra mån. Mellan 16 och 32 utredningar per månad har varit försenade. Om det finns särskilda skäl får nämnden fatta beslut om att förlänga utredningstiden (2 mån), inga sådana beslut finns avseende dessa utredningar.

För övriga utredningar på förvaltningen har totalt 1 till 2 utredningar per månad haft en handläggningstid som överstigit fyra månader.

4.2 Österåker ska ha en ekonomi i balans

En stabil ekonomi är en förutsättning för att kunna bedriva ett långsiktigt arbete. För nämndens verksamheter innebär det att när det utifrån individens behov är lämpligt, erbjuda insatser på hemmaplan, vilken är mer kostnadseffektivt då individen kan bo kvar i sin hemmiljö. Inom öppenvården erbjuds därför olika former av vård och behandling för personer med beroendeproblematik och för familjer med svårigheter relaterade till barn.

Effektiva arbetsprocesser utgör en viktig del i strävan att hålla kvalitet och budget. Ett strukturerat arbetssätt mellan förvaltningens enheter bedöms skapa förutsättningar för ett effektivt arbete. Därför ser förvaltningen ständigt över rutiner och samverkan i individärenden. Utifrån genomlysning som gjordes

under föregående år av socialförvaltningens ärenden och insatser till barn och unga har matchningen av insatser utifrån behovet förbättrats. Fler utredningar, 43 procent jämfört med tidigare 33 procent leder till insatser som främst genomförs i egen regi vilket är kostnadseffektivt.

Förvaltningen har organiserat ett arbete med att följa upp behovet av bostäder. Detta har medfört minskade hyresvärdskostnader och färre hyreskontrakt (antalet bostäder). Dessutom driver förvaltningen en "boskola" dels i syfte att ge nyanlända hyresgäster en god grund att stå på och dels för att minska slitaget i lägenheterna.

Förvaltningen har rutiner för felaktiga utbetalningar av ekonomiskt bistånd. Det kan finnas olika orsaker till att det uppstår felaktiga utbetalningar, till exempel: den sökande saknar kunskap om regelsystemet, att personen medvetet lämnar oriktiga uppgifter eller att det uppstått interna felaktigheter i handläggningen av ekonomiskt bistånd. Enligt 6 § bidragsbrottslagen ska socialtjänsten göra en polisanmälan om det finns misstanke om brott.

Förvaltningen eftersträvar utvecklings- och utbildningssamverkan med andra kommuner, då detta leder till lägre utbildningskostnader och även ett utbyte av erfarenhet med andra inom socialförvaltningens verksamhetsområde. Förvaltningen eftersträvar även samverkan med andra kommuner och andra aktörer för att kunna bedriva kostnadseffektiv verksamhet med mindre volymer, exempel är:

- **Stödcentrum för Unga** i Täby, Vallentuna, Österåker och Danderyds kommuner, Vaxholms stad och lokalpolisområde Södra Roslagen i Polisområde Stockholm Nord. Stödcentrums målgrupp är brottsutsatta, vittnen och deras anhöriga mellan 10 och 21 år samt gärningspersoner från 12 till 21 år.
- **Alternativ till Våld** i Täby (ATV), både den som är utsatt för våld, den som utsätter andra för våld och den som bevittnar våld kan få hjälp via ATV.
- **Barnahus** Stockholm Nord, tar emot barn och unga från socialförvaltningen, när de misstänks vara utsatta för allvarliga brott i nära relation. De brott som främst avses är misshandel (fysisk och psykisk), olaga hot, fridskränkning, sexualbrott samt hedersrelaterade brott.
- **Samordningsförbundet** Roslagen, verkar för att medborgarna ska få det stöd och den rehabilitering som ger dem möjlighet att försörja sig själva.
- **Familjecentral**, en verksamhet i samarbete med regionen som riktar sig till barn och föräldrar och som är hälsofrämjande, generell, tidigt förebyggande och stödjande.

Förvaltningen följer månatligen upp verksamheternas kostnader och intäkter samt strategiska nyckeltal i volym för barnavård, beroende och ekonomiskt bistånd. Kontinuerliga analyser av omfattningen av heldygnsvård görs löpande.

4.2.1 Socialnämnden ska nyttja tillgängliga resurser på bästa sätt för att uppnå uppsatta mål. Nämnden ska samordna insatserna, internt och med andra aktörer, för de personer som har behov av det

	Resultatindikatorer	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Prognos 2022	Mål 2022
—	■	Budget i balans, budgetavvikelse i förhållande till utfall	-7 %	-15 %		0 %
—	■	Aktuell rutin för samordning mellan social barn- och ungdomsvård och ekonomiskt bistånd, (Ja=1, Nej=0)	0	0		
—	■	Aktuell rutin för samordning mellan social barn- och ungdomsvård och LSS-barn, (Ja=1, Nej=0) (-2019)				
—	■	Aktuell rutin för samordning mellan social barn- och ungdomsvård och LSS-vuxen, (Ja=1, Nej=0) (-2019)				

4.3 Österåker ska vara bästa skolkommun i länet

Socialnämnden ska utgå från barnkonventionen artikel 28, att barn har rätt till utbildning. Nämnden ska verka för att alla barn deltar i den verksamhet som anordnas av skolan för att uppfylla sin skolplikt och klara sin skolgång. Nämndens möte med barn ska därför i största möjliga mån inte ske under barnets skoltid. 75 procent av samtal med barn har skett utanför barnets schemalagda skoltid. Resterande 25 procent har förvaltningen haft liten rådighet över då det i huvudsak avsett möten som skolan eller barn- och ungdomspsykiatri (BUP) kallat till och barnförhör på barnahus. I avvikelserna ingår även samtal med ungdomar med problematisk frånvaro och som därav inte fullföljer sin skoltid samt förvaltningens skyldighet att göra skyndsamma skyddsbedömningar.

När det gäller skyddsbedömningar så kräver det ibland att samtal sker med barnet i omedelbar anslutning till att anmälan inkommer för att säkerställa skyddet om det kan vara frågan om våld eller andra övergrepp mot barn. Vid dessa tillfällen vidtalas inte barnets vårdnadshavare innan utan samtalen sker på förskolan/skolan. När det gäller barnförhör på barnahus så äger de alltid rum under dagtid när barnet går i förskolan/skolan utan vårdnadshavarnas vetskap för att minimera risken att barnet "tystas". En trygghetsperson från förskolan/skolan följer med barnet till barnahus där en socialsekreterare ansluter.

Utbildning ska, enligt skollagen, ges med hänsyn till barns olika behov och förutsättningar. Trots detta finns det barn som inte ges möjlighet till en fungerande skolgång. Orsakerna kan vara många och varje barns situation är unik. Frånvaro kan bero på skolans miljö men också på barnets sociala situation och på barnets fysiska och psykiska hälsa. Därför krävs oftast en samverkan mellan familj, skola och samhällets olika stödsystem; såsom

psykiatrin, habiliteringen och socialförvaltningen, för att barnet ska få rätt stöd. Den kommunala skolan och socialförvaltningen har tagit fram en samverkansmodell vars förväntade effekter på sikt är att antalet elever med problematisk skolfrånvaro ska minska och att närvaro i skolan ska öka.

Alla skolor i Österåkers kommun har erbjudits information om socialförvaltningens verksamhet och om anmälningsplikten. Syftet är att alla som arbetar inom skola ska känna ett stöd i skyldigheten att anmäla om det finns misstanke om att ett barn upp till 18 år far illa eller riskerar att fara illa. Ett annat syfte är att öka förståelsen för socialförvaltningens möjligheter och ansvar.

4.3.1 Socialnämnden ska utgå från Barnkonventionen artikel 28, att barn har rätt till utbildning. Nämnden ska verka för att alla barn deltar i den

	Resultatindikatorer	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Prognos 2022	Mål 2022
—	Utredningssamtal och öppenvårdsinsatser ska planeras utanför skolschemalagd tid, vilket ska mätas varje år i mars					0 %

4.4 Österåker ska erbjuda högsta kvalitet på omsorg för äldre och personer med funktionsnedsättning

Äldre personer som har haft ett långvarigt beroende kan ha ett omfattande behov av omsorg. Boendecoach är en insats som präglas av kompetens för de förutsättningar som gäller för målgruppen och som också har en hög grad av flexibilitet för att möta de situationer som kan uppstå.

Förvaltningens mål är att använda evidensbaserade metoder såsom; bedömningsmodellen ASI, Motiverande samtal (MI), kognitiv beteendeterapi (KBT) och 12-stegsbehandling, för att i hemmiljö bidra till en bättre livskvalitet. En nära samverkan mellan socialförvaltningen och regionen, med en tydlig ansvarsfördelning, förväntas bidra till att den enskilde upplever ett bra stöd med ökad livskvalitet som följd. Samverkan kommer att ske genom den etablerade arbetsformen med samordnade individuella planer (SIP). För att mäta måluppfyllelsen görs en systematisk uppföljning på individnivå.

Socialnämndens resultatmål att ”Äldre personer med missbruk ska genom socialtjänstens insatser uppleva en ökad livskvalitet” mäts genom intervjuer. Inför bokslutet 2022 kommer intervjuer av målgruppen, personer över 65 år, som beviljats insats pga. beroendeproblematik att genomföras.

4.4.1 Vården och omsorgen ska ges med respekt för individens specifika behov, förväntningar och integritet

	Resultatindikatorer	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Prognos 2022	Mål 2022
—	Upplevd livskvalitet hos äldre (65år och äldre) med missbruk som fått insatser	100 %	83 %			80 %

4.5 Österåker ska ha en trygg miljö

Våld förekommer i alla delar av samhället och tar sig olika uttryck. Det våld som utövas mellan personer som har, eller har haft, en relation benämns *våld i nära relation*. Våldets uttryck kan vara fysiskt, sexuellt eller psykiskt, men också inbegripa försummelse. Det handlar ofta om kvinnor som utsätts av en partner eller före detta partner. Det kan också handla om barn som lever i familjer där våld förekommer och som själva blir utsatta för våld eller som bevittnar hur en förälder eller ett syskon blir utsatt. Förvaltningen har inrättat ett Relationsvåldsteam som från och med januari 2022 består av tre medarbetare. Varav en har ett förvaltningsövergripande ansvar för arbetet med våld i närrelationer.

Österåkers kommun arbetar förebyggande och främjande inom trygghetsområdet på flera sätt. För att stärka upp stödet och nätverket ytterligare kring små barn och deras familjer har en familjecentral, med målsättningen att erbjuda ett samordnat stöd till familjer med små barn inrättats. Detta är ett samarbete mellan socialförvaltningen, barnmorskemottagning, öppna förskola, barnavårdscentral och socialförvaltningen.

Det finns flera sätt att arbeta med trygghet. Ett handlar om att förbättra situationen för barn. Att hålla samtal med barn och unga är en del i barns delaktighet i ärenden och beslut som rör dem själva, vilket bland annat uttalas i barnkonventionen. Samtalet med barnet är viktigt för att kvaliteten på bedömningar, beslut och insatser ska leda till en tryggare situation för barnet. När barns inställning är känd kan insatser matchas bättre mot en förändring. Samtliga medarbetare som arbetar med barn har därför genomgått utbildningen, SKRs "Samtal med barn", som består av fem halvdagars webbseminarium.

Ett annat sätt att arbeta med trygghet är att följa upp insatser som ger svar på frågan, "leder insatsen till önskad förändring för den enskilde?". Inom missbruksvården har ett arbete påbörjats med Uppföljning och Beskrivning av Åtgärder (Ubåt). Detta är ett systematiskt system inom ASI för att följa upp varje insats som den enskilde erhåller.

4.5.1 Socialnämndens verksamhet ska präglas av rättssäkerhet baserad på bästa tillgängliga kunskap och bygga på både vetenskap och beprövad erfarenhet

	Resultatindikatorer	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Prognos 2022	Mål 2022
—	Andel (%), positiva svar i brukarundersökningen angående om deras situation har förändrats positivt sedan kontakt med socialtjänsten ska överstiga senaste årets resultat	83 %	83 %			80 %
—	Brukarbedömning individ- och familjeomsorg totalt - förbättrad situation, andel (%)	81	76			

4.6 Österåker ska sträva efter ett långsiktigt hållbart samhälle, där goda förutsättningar ges för människa, miljö och natur att samverka

Socialförvaltningen ingår i en arbetsgrupp för implementering av kommunens miljö- och klimatprogram som beslutades av Kommunfullmäktige i mars (Dnr. KS 2021/0247) och som leds av kommunens hållbarhetsstrateg. Förvaltningen har tagit fram miljömål till verksamhetsplanen 2023 i syfte att bidra till måluppfyllelsen. Ett av målen är att minska miljöpåverkan vid upphandling. Nämndens verksamhet utgörs dels av personal inom förvaltningen och dels av tjänster köpta av externa utförare. Genom att vid upphandlingar ställa krav som syftar till att minska en negativ miljöpåverkan och att nyttja Addas ramavtal har nämnden en möjlighet att bidra till måluppfyllelse av kommunens miljö- och klimatprogram, främst mål nr 5 "Ett Österåker med cirkulär ekonomi". För att kunna ställa miljö- och klimatkrav krävs ökad kunskap avseende miljöpåverkan varför förvaltningen planerar för internutbildning av berörda medarbetare.

För att minska den miljöpåverkan som sker inom förvaltningen är nämndens ambition att hålla antalet miljöpåverkande resor på en fortsatt låg nivå till förmån för digitala möten.

God hälsa är en grundläggande förutsättning för människors möjlighet att nå sin fulla potential och att bidra till samhällets utveckling. Människors hälsa påverkas av ekonomiska, ekologiska och sociala faktorer. För att skapa förutsättningar för människors grundläggande välbefinnande arbetar två av förvaltningens medarbetare (totalt 25% av heltid) inom projektet MIA Vidare. Tillsammans med personal från Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan arbetar man med att motivera deltagare till aktiviteter inom MIA Vidare Roslagen eller aktiviteter inom respektive myndighet. Förvaltningens personalresurser finansieras av Samordningsförbundet Roslagen och via medel från Europeiska socialfonden (ESF). MIA Vidare Roslagen är ett delprojekt i

det länsövergripande MIA (Mobilisering Inför Arbete). Fram till år 2022 beräknas att cirka 330 personer i Roslagen har fått stöd att närma sig arbetsmarknaden. Totalt har tio personer boende i Österåker deltagit under 2022.

4.6.1 Socialnämndens insatser ska ges med respekt för individens specifika behov och integritet. Individerna ska ges möjlighet att vara delaktig

		Resultatindikatorer	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Prognos 2022	Mål 2022
—	—	Socialnämnden ska samverka med Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen inom ramen för Samordningsförbundet för att erbjuda aktiviteter som ökar den enskildes förutsättningar till god hälsa. Antalet deltagare bosatta i Österåker ska redovisas					10

4.7 Stark och balanserad tillväxt som är ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbar

Det är Socialnämndens mening att en socialt hållbar tillväxt också inbegriper ett brett utbud av bostäder. Tillgången till lämpliga bostäder är en ständigt aktuell fråga inom socialförvaltningen. Många som söker stöd hos förvaltningen har en bostadssituation som ibland bidrar till att försvåra för personer att ta sig ur andra sociala svårigheter. Bristen på bostäder bidrar också till höga kostnader för nämnden i de fall personer erbjuds bistånd i form av boende på vandrarhem eller genom tillfälliga andrahandsuthyrningar. Att belysa behovet av ett varierat bostadsutbud och vikten av en socialt hållbar bostadsplanering är därför ett prioriterat område för nämnden.

4.7.1 Socialnämnden ska bidra till social hållbarhet vid befolkningsökning utan att den ekonomiska utvecklingen relativt sett ska öka

		Resultatindikatorer	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Prognos 2022	Mål 2022
—	—	Nettokostnadsavvikelse individ- och familjeomsorg, (%)	-38	-35			

5 Verksamhetsuppföljning

5.1 Verksamhetsuppföljning - delårsbokslut

Driftsredovisning per verksamhet (belopp i tkr)	Helår				Januari-Augusti		
	Budget 2022	Prognos 2022	Budget- avvikels e	Utfall 2021	Period- budget	Utfall periode n	Budge- tav- vikels e
Nämnd, förvaltningsledning och förvaltningsstöd	-11 727	-11 727	0	-10 756	-7 654	-7 584	70
-varav nämnd	-1 390	-1 390	0	-1 305	-927	-916	11
Barn och ungdom	-37 473	-40 473	-3 000	-35 840	-24 787	-28 113	-3 326
- varav HVB / SIS	-6 938	-7 938	-1 000	-6 806	-4 625	-5 666	-1 041
- varav familjehem (exkl. ensamkommande)	-12 659	-13 659	-1 000	-12 093	-8 436	-9 422	-987
Familjerätt, familjerådgivning, familjebehandling	-10 346	-10 346	0	-9 870	-6 863	-6 541	322
Vuxenstöd missbruk	-15 145	-14 145	1 000	-13 598	-10 081	-8 292	1 789
- varav HVB	-5 046	-4 046	1 000	-4 663	-3 364	-2 147	1 217
Väld och övrigt vuxna	-6 716	-7 216	-500	-5 913	-4 230	-4 209	21
Ekonomiskt bistånd	-23 593	-23 593	0	-23 385	-15 701	-15 215	485
Nyanlända	0	0	0	-4 242	8	7	-1
- varav ensamkommande	0	0	0	-3 523	1	-469	-471
Verksamhetens nettokostnader	-105 000	-107 500	-2 500	-103 605	-69 308	-69 948	-640

5.2 Nämnd

Socialnämnden fullgör kommunens ansvar när det gäller kommunens uppgifter inom SoL, LVM och LVU och vad som i lag sägs om socialtjänst utom vad som tillkommer annan kommunal nämnd avseende omsorgen om äldre människor och människor med fysiska och psykiska funktionsnedsättningar.

Socialnämnden fullgör kommunens uppgifter enligt skuldsaneringslagen, flyktingmottagning och familjerådgivning.

Socialnämnden har beslutat om föreningsbidrag inom tilldelad budgetram.

Socialnämnden har haft sex sammanträden.

5.3 Förvaltningsledning, stab och administration

Förvaltningen leds av socialdirektören. Förvaltningens sakkunnig, utredare och administrativa stödfunktioner finns samlade i en gemensam enhet, Förvaltningsstöd. Nämndens delegationsordning har reviderats och föreningsbidrag har delats ut. Socialnämnden beslutade att bevilja sex föreningar bidrag och avslag två ansökningar.

5.4 Barn och ungdom

Socialförvaltningen utreder, beviljar insatser och följer upp insatser för barn och unga (upp till 20 år) med stöd av SoL eller LVU. I detta arbete inkluderas ensamkommande barn och unga. Förvaltningen bedriver öppenvård i egen regi i form av familjebehandling med barnens behov i fokus. Förvaltningens förebyggande insatser sker i huvudsak genom att erbjuda kommuninvånare föräldrastödsprogram.

Antalet anmälningar gällande oro för barn har varit på en likvärdig nivå de senaste två åren. Under halvåret har förvaltningen tagit emot 1 113 anmälningar avseende barn 0-20 år vilket är något fler än för samma period förra året. Det är främst utredningar avseende våld i närelationer som ökat. Jämfört med första halvåret 2021 har fler utredningar lett till insats, 45 procent jämfört med 33 procent. Förvaltningen försöker hantera den ökade ärendemängden inom organisationen.

Under första halvåret har ett ensamkommande barn anvisats till kommunen.

Socialförvaltningen rekryterar, utreder, utbildar och handleder jourhem, familjehem, kontaktpersoner, kontaktfamiljer samt utreder särskilt förordnad vårdnadshavare och umgängesstödjare. I jämförelse med övriga kommuner i nordost har förvaltningen i stor utsträckning lyckats rekrytera egna familjehem främst inom kommunens geografiska område.

Genom egna kontrakterade jourhem kan förvaltningen undvika kostsamma jourhemsplaceringar hos konsulentstödda familjehem. Detta tillsammans med en ungdomsbehandlare ger förvaltningen möjligheter att bevilja hemmaplanslösningar framför dyra placeringar på HVB. Förvaltningen prövar i första hand att tillgodose de utredda behoven med insatser inom egen regi. Efter att ha prövat hemmaplanslösningar som familjeterapi, nätverksarbete och sociala insatsgrupper i syfte att skapa ett skyddsnet har några ungdomar haft behov av miljöombyte och att bryta antisociala kontakter vilket bäst tillgodosetts genom placeringar på HVB och i familjehem på annan ort samt i vissa fall på SIS. Detta har varit insatser som påverkat kostnaderna, då dygnskostnaderna varit höga. Insatserna har dock bedömts som nödvändiga

för att bryta destruktiva mönster och beteenden.

5.4.1 Barnavårdsärenden

Nyckeltal	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Prognos 2022	Budget 2022
Antal förhandsbedömningar, helår	2 133	2 182	2 044		2 226	2 273
Öppnade utredningar	457	561	593		574	514
Antal öppnade insatser			214		260	206
Utredningar unika barn/unga		486	498			450
Andel barn/unga i kommunen		4 %	4 %			

5.4.2 Barn och ungdom, antal placeringar

Nyckeltal	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Prognos 2022	Budget 2022
Totalt med stöd av LVU	16	11	13		17	15
HVB 0-18 år (ej ensamkommande)	5	3	2		3	5
HVB 19-20 år (ej ensamkommande)	2	1	1		1	1
Familjehem 0-18 år (ej ensamkommande)	18	13	14		13	16
Familjehem 19-20 år (ej ensamkommande)	5	2	3		3	3
Ensamkommande i familjehem	19	17	8		7	7

5.5 Familjerätt och familjerådgivning

Socialförvaltningen gör vårdnads-, boende- och umgängesutredningar på uppdrag av tingsrätten samt verkställer domar om umgängesstöd, utreder frågor som rör adoptioner, fastställer faderskap och ger samtalsstöd och samarbetsamtal till familjer i familjerättsliga frågor utifrån vad som är bäst för barnet.

Målet med samarbetsamtal är att föräldrar ska hitta former för att kunna samarbeta kring barnet. Det handlar om att komma överens i frågor om vårdnad, boende, umgänge och försörjning utan att behöva vända sig till domstol. I samarbetsamtalen kan föräldrarna få hjälp med att träffa muntliga

eller skriftliga avtal om hur frågorna ska lösas. Det är förvaltningens uppfattning att detta arbetssätt minskar långa och kostsamma utredningar och ger en hög kvalitet, då föräldrar som kommer överens skapar en trygg miljö för barnet.

För att stärka barnrättsperspektivet i vårdnadsprocessen finns det sedan den 1 mars 2022 krav på att föräldrar ska ha deltagit i ett informationssamtal innan de inleder en tvist i domstol om vårdnad, boende och umgänge. Målet med detta samtal är att ge föräldrarna relevant information som kan underlätta för dem att i ett tidigt skede och hitta den lösning som är bäst för barnet. Detta är en lagstadga utökning av arbetsuppgifterna inom förvaltningen. 18 vårdnadshavare har haft informationssamtal under första halvåret, vilka berört 30 barn. Samtalen har i huvudsak genomförts enskilt.

5.6 Vuxenstöd missbruk

Socialförvaltningen utreder och beslutar om insatser avseende beroende och följer upp dessa. Sedan 2018 ingår spel med pengar. Ärendehandläggningen av beroendeproblematik är samlokaliserad med övriga socialförvaltningen sedan augusti 2021. Förvaltningen bedriver öppenvård i egen regi för målgruppen och köper vid behov dygnetruntvård av olika upphandlade aktörer.

5.6.1 Vuxna med beroende, antal placeringar

Nyckeltal	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Prognos 2022	Budget 2022
HVB enligt SoL		15	13		11	15
Totalt med stöd av LVM	3	1	1		0	1
Övrigt enligt SoL		3	4		5	4

5.7 Ekonomiskt bistånd

Socialförvaltningen utreder och beslutar om ekonomiskt bistånd.

Socialförvaltningens självförsörjningsfokus är en del i strävan att uppnå målet om en ekonomi i balans. Det är därför viktigt att utreda sökandes hinder och resurser för egen försörjning och säkerställa att de söker ersättningar som finns inom socialförsäkringssystemet samt att de får ett bra stöd på vägen mot självförsörjning. Förvaltningen samverkar med tre andra aktörer för att bistå den enskilde mot självförsörjning.

1. **Arbetsmarknad- och integrationsenheten** inom Kommunstyrelsens förvaltning som sedan hösten erbjuder individuellt stöd till arbetssökande så som hjälp med att uppdatera ansökningshandlingar, förberedas för en kommande intervju eller hjälp att få en praktik eller anställning.

2. **Samordningsförbundet** Roslagen som tillsammans med Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, Region Stockholm och fem andra kommuner svarar för en finansiell samordning mellan huvudmännen inom rehabiliteringsområdet insatser. Insatserna ska erbjudas personer som är i behov av samordnade rehabiliteringsinsatser och ska syfta till att de uppnår eller förbättrar sin förmåga till egen försörjning genom förvärsarbete.
3. **Förtroendeläkare** som ska stödja förvaltningen i frågor rörande försäkrings- och medicinska ärenden, rätten till andra ersättningar från socialförsäkringssystemet och arbetsförmågebedömningar.

Från den 1 april är den kommunala budget- och skuldrådgivningen åter organiserad inom förvaltningen. De samordnings- och tillgänglighetsförbättringar som förväntades för medborgarna uteblev. Tjänsten har till uppgift att hjälpa skuldsatta att få en överblick över sin ekonomi och ge praktiska råd om hur konsumenter ska hantera och prioritera sina skulder. Då tjänsten utförs av en medarbetare har förvaltningen bättre förutsättningar att upprätthålla kontinuitet för medborgarna.

5.7.1 Ekonomiskt bistånd

Nyckeltal	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Prognos 2022	Budget 2022
Försörjningsstöd, tkr	20 401	19 853	20 118		20 068	20 000
Antal hushåll genomsnitt per månad	210	202	187		178	206
Antal berörda barn i genomsnitt		129	129		132	134

5.8 Våld och övrigt – vuxna

Övriga insatser vuxna omfattar främst utredningar avseende problematiken av våld i nära relationer och kostnader för skyddat boende. De ökade kostnaderna för skyddat boende är ett tecken på att våldet i nära relationer har synliggjorts.

5.9 Nyanlända

Med stöd av bosättningslagen tillgodoser kommunen bostäder till nyanlända under etableringsperiodens två första år. Alla nyanlända erbjuds att träffa en boendecoach på förvaltningen, vars uppdrag är att stötta och utbilda den nyanlända i att söka bostad.

Mottagnings- och integrationsarbetet utförs av Kommunstyrelsens förvaltning, näringslivsenheten. Socialnämndens beställning har tonvikt på integration och självförsörjning och följs upp löpande.

Massflyktsdirektivet

Migrationsverket påbörjade anvisningarna av skyddsbehövande till kommunerna den 1 juli. Schablonersättning om 10 000 kronor betalas ut per boendeplats som kommunen ska ordna enligt fördelningstal, 81 personer för Österåker. Därutöver utgår en ersättning till kommunen för varje skyddsbehövande person som flyttat in i boendet. Ersättningen utgår med två olika belopp enligt följande:

- 150 kronor per dygn för skyddsbehövande under 18 år
- 300 kronor per dygn för skyddsbehövande som är 18 år eller äldre

Dygnsersättningen avser kostnader för drift, underhåll och eventuella kostnader för kost och förbrukningsvaror.

5.10 Klagomål och synpunkter samt icke verkställda beslut

Under året har det inkommit tre synpunkter och klagomål. Alla synpunkter och klagomål följs upp av berörd enhetschef och återkopplas till den klagande, om denne inte är anonym, inom fjorton dagar och utgör tillsammans med Lex Sarah rapporter ett underlag i förvaltningens kvalitetsarbete.

De inkomna klagomålen rör förvaltningens bemötande, tillgänglighet och förståelse. Varje enskilt klagomål hanteras utifrån dess specifika förutsättning och det är svårt att dra generella slutsatser. Oavsett orsak är det viktigt att ett klagomål följs upp och att den klagande upplever sig ha blivit lyssnad till.

En rapport i enlighet med bestämmelserna om Lex Sarah har upprättats inom Socialnämnden. Rapporten har utretts av förvaltningen och redovisats till nämnden. Rapporten handlade om en barnvårdsutredning som inte hade inletts skyndsamt. Åtgärder har föreslagits i syfte att något liknade inte ska hända igen. Rapporten betraktades inte som ett allvarligt missförhållande och har därför inte anmälas till IVO.

Nämnden hade under året inga icke verkställda beslut.

6 Internkontroll

För att alla medarbetare ska kunna leva upp till högt ställda krav på saklighet och opartiskhet i arbete har förvaltningen rutiner för hur medarbetarnas egna eller anhörigas ärenden ska hanteras.

Loggningskontroll i verksamhetssystemet avseende medarbetares informationssökningar görs två gånger årligen. Senaste kontroll visade inte några avvikelser eller obehöriga sökningar.

Förvaltningen har inte identifierat några oegentligheter under verksamhetsåret vad det gäller:

- daglig kontroll av utbetalningar från förvaltningen
- risker för jäv eller korruption
- registerförteckningar
- löneutbetalningar
- uppgifter som levereras i statistiksyfte
- kontroll av direktupphandlad verksamhet

7 Personaluppföljning

7.1 HR

7.1.1 Antal anställda

Nyckeltal	Utfall Delår 2020	Utfall Helår 2020	Utfall Delår 2021	Utfall Helår 2021	Utfall Delår 2022
Antal årsarbetare, tillsvidareanställda, 31 dec respektive 31 aug	66,8	64,8	67,8	67,8	68
Antal årsarbetare, tidsbegränsad anställning, 31 dec respektive 31 aug	5	5	2	2	5,5
Antal anställda med månadslön, 31 dec respektive 31 aug	72	70	70	70	74

7.1.2 Sjukfrånvaro

Nyckeltal	Utfall Delår 2020	Utfall Helår 2020	Utfall Delår 2021	Utfall Helår 2021	Utfall Delår 2022
Sjukfrånvaro, per helår respektive jan-juni vid delår	9,6	8,1	3,9	5,2	5,1
Andel av sjukfrånvaron som är långtidssjukfrånvaro (60 dagar eller mer)	67	63	52	58	46
Andel av sjukfrånvaron som är korttidsfrånvaro	33	37	48	42	54

8 Redogörelse för övrigt miljöarbete

Nämnden har tagit fram en verksamhetsplan för 2023 som ska bidra till miljö- och klimatprogrammets mål, utifrån nämndens grunduppdrag och förutsättningar. Förvaltningen har utsett en miljörepresentant som deltar i kommunens miljögrupp. Under hösten ska förvaltningen ta fram rutiner för att regelbundet ta upp interna miljöfrågor och för att säkerställa att medarbetarna har god kunskap om kommunens miljörutiner som berör verksamheten tex upphandlingsriktlinjer och resepolicy.

9 Framåtblick

Österåkers kommuns befolkning ökar stadigt och ökningen prognostiseras fortsätta. Ökningen beror huvudsakligen på nyproduktion av bostäder, vilket leder till bedömningen att fler familjer med minderåriga barn flyttar in i kommunen.

Enligt aktuell befolkningsprognos beräknas åldersgrupperna 0-17 år öka med 32 % och 18-19 år med 23 % fram till 2031. Åldersgrupp 0-17 år bedöms vara den åldersgrupp av innevånare som i huvudsak påverkar volymerna inom Socialnämnden.

Barn och unga

Socialstyrelsen har under flera år sett en ökning av orosanmälningar och att drygt fyra av tio anmälningar beror på förälders eller vårdnadshavares problem, bland annat psykisk ohälsa, missbruk, omsorgssvikt eller försummelse. Den viktigaste förklaringen till ökningen bedöms vara att anmälningsbenägenheten ökat.

Orosanmälningar om barn som far illa har tidigare ökat i kommunen, men är ungefär i samma nivå som föregående år. Däremot har antalet utredningar ökat. Antalet orosanmälningar motsvarar nästan *1/5 av åldersgruppen 0-19 år*. Med nuvarande lagstiftning beräknas 1 av 25 unga bli aktuella för utredning.

Den mest frekventa insatsen (ca 50 % av barnavårdsutredningarna) är familjebehandling som genomförs i egen regi. Den största kostnadskrävande insatsen är placeringar av barn. Följande antaganden görs avseende placeringar:

- Hem för vård och boende (HVB) - 0,04 % av befolkningen i åldersgruppen 0-19 år
- Familjehem - 0,1 % av befolkningen i åldersgruppen 0-19 år
- LVU-vård - 0,1 % av befolkningen i åldersgruppen 0-19 år

Tidiga insatser

Att ge barn en god start i livet, samt trygga och goda uppväxtvillkor är ett effektivt socialt hållbarhetsarbete och till godo både för den enskilde individen och för samhället.

Socialnämnden har i samverkan med Förskole- och grundskolenämnden, ett samverkansavtal med Region Stockholm rörande familjecentral. Syftet är att erbjuda ett samlat och tillgängligt stöd, vilket kan göra det lättare att söka hjälp i sitt föräldraskap.

Familjerätt och familjerådgivning

Familjerådgivning utförs i egen regi och enligt lagen om valfrihetssystem (LOV). Familjerådgivning har nationellt sett ökat sedan år 2004. I Österåker är den största målgruppen i åldersspannet 29-39 år. I takt med att valet av privata utförare har ökat har också samtalen per ärende/par ökat. Antagandet görs att volymen av familjerådgivning blir 12 personer på 1 000 invånare i åldern 18-69 och fem samtal per par.

För att stärka barnets ställning sker lagändringar som träder i kraft den 1 juli 2022 i föräldrabalken som innebär att:

- barnets bästa ska vara avgörande för alla frågor om vårdnad, boende och umgänge
- barnets rätt till information och att komma till tals i förfarandet ska lyftas fram och tydliggöras och att fler och yngre barn ska ges möjlighet att delta i förfarandet
- socialnämnden i ett förfarande om vårdnad, boende eller umgänge ska få höra ett barn utan vårdnadshavarens samtycke och utan att vårdnadshavaren är närvarande.

I samband med ett förändrat barnrättsperspektiv inom det familjerättsliga området bedöms volymerna öka.

Missbruk- och beroendevården

Kommunen och regionen delar ansvaret för missbruks- och beroendevården. Kommunen ansvarar för behandlingsinsatser som öppen- och institutionsvård. Regionen tillhandahåller medicinsk vård. En diskussion om huvudmannaskapet har pågått och kommer att pågå framöver. Samsjuklighetsutredningens har fått ett tillägg direktiv som ska redovisas i ett slutbetänkande senast den 31 januari 2023. Inriktningen på det första förslaget om huvudmannaskap, innebär att hälso- och sjukvården ska ansvara för all medicinsk, psykologisk och psykosocial behandling – och att de ska behandla alla psykiatriska sjukdomstillstånd samordnat och att Socialnämndens ansvar förblir oförändrat i stora delar med fyra huvudsakliga ansvarsområden:

- uppsökande verksamhet, information om och förmedling till samhällets stöd
- stöd för basala behov som försörjning, boende, sysselsättning, trygghet och sociala sammanhang
- stöd för att utveckla den enskildes resurser, funktionsförmåga och möjligheter till självständigt liv
- stöd till närstående

Antalet kommuninvånare som vårdats inom hem för vård och boende (HVB) eller tvångsvårdats enligt Lag om vård av missbrukare i vissa fall (LVM) har minskat under de senaste åren. Nationellt har utvecklingen av socialtjänst insatser till personer med missbruk/beroende varit ganska oförändrad över tid varför antagandet görs att volymerna kommer att vara stabila.

Våld

Våld i nära relationer är ett folkhälsoproblem, med allvarliga fysiska och psykiska konsekvenser för den som utsätts och kan även leda till svåra sociala problem. Vanligast är att kvinnor utsätts för våld i nära relationer, och den som utövar våldet är oftast en manlig partner eller före detta partner. Barn som tvingas bevittna våld i sin närmiljö riskerar att fara mycket illa.

En förutsättning för att våldsutsatta ska få adekvat vård, stöd och hjälp är att våldsutsattheten upptäcks. I takt med att våldet synliggörs kommer behoven av

stöd och skyddat boende att öka vilket kommer att påverka kostnaderna. En utredning beställd av regeringen, om ett stärkt barnrättsperspektiv för barn i skyddat boende tillsammans med en vårdnadshavare pågår och kan komma påverka Socialnämndens ansvar.

Ekonomiskt bistånd

Ekonomiskt bistånd är ett komplext område där kommunen står inför olika utmaningar. Samverkan mellan olika myndigheter är av stor vikt då personer inom ekonomiskt bistånd många gånger är i behov av parallella eller samordnade insatser.

Det är faktorer som arbetsmarknad och socialförsäkringssystemet som i huvudsak påverkar människors behov av ekonomiskt bistånd. Ekonomiskt bistånd ska vara en tillfällig ersättning vid försörjningsproblem och inte en stadigvarande. Möjligheten till egen försörjning behöver ses över även för de som är arbetslösa, sjuka utan SGI och för personer inom etableringen. Annars blir följderna att kostnader för kommunen ökar. Socialförvaltningen strävar efter att förenkla, effektivisera och digitalisera handläggningen, dock kommer detta inte att påverka behovet av ekonomiskt bistånd.

Nyanlända

Socialnämnden beställer mottagning- och integrationsarbete för nyanlända av Kommunstyrelsens förvaltning, näringslivsenheten. Beställningen har tonvikt på integration och självförsörjning. Allt fler av nyanlända är kvotflyktingar som i regel har särskilda behov, vilket påverkar mottaglighet av integrationsinsatser och förlänger tiden för behov av försörjningsstöd. Skälen är varierande och kan som exempel bero på analfabetism, funktionsnedsättning eller kronisk sjukdom som gör att de inte kan arbeta.

Migrationskommittén har haft i uppdrag att ta ställning till utformningen av den framtida svenska migrationspolitiken i syfte att fastställa en ordning som är långsiktigt hållbar (SOU 2020:54). Utgångspunkten för uppdraget har varit att migrationspolitiken ska vara human, rättssäker och effektiv.

Migrationsverket har lämnat en prognos av förstagångsärenden avseende asylsökande fram till år 2024. Givet att prognosantagandet kvarstår fortsätter nyanlända vara på en jämn nivå omkring 54 personer. Det ska observeras att det finns andra målgrupper; anknytnings-, förlängnings-, student- och arbetsmarknadsärenden.

Antalet ensamkommande barn har sedan 2015 minskat och kommunen har tagit emot ca 4,28 promille av det totala antalet barn som kommer till Sverige, vilket utgör ca fyra barn.

Massflyktsdirektivet

Massflyktsdirektivet innebär att ukrainska medborgare eller de som har skyddsstatus i Ukraina och har lämnat landet efter den ryska invasionen (efter den 30 oktober 2021) kan få ett tidsbegränsat uppehållstillstånd i Sverige. En person som har fått uppehållstillstånd enligt massflyktsdirektivet har rätt att få hjälp med kost och logi, rätt att arbeta, rätt att söka grundläggande vård, rätt till skolgång för barn och visst ekonomiskt bistånd i Sverige.

Det preliminära mottagandet för Österåker är 81 personer för år 2022. Migrationsverket påbörjar anvisningarna av skyddsbehövande till kommunerna från och med den 1 juli.

Migrationsverket anmäler ensamkommande barnets (massflykts skyddsstatus) behov av skydd till den kommun som registreras som ankomstkommun. Därefter kommer den kommun där de medsökande anhöriga tillfälligt placeras även att anvisas för barnet. Det blir en anvisning på grund av anknytning. Den kommunen blir en första, tillfällig anvisningskommun. Detta förutsatt att barnet vill bo tillsammans med de anhöriga och att socialtjänsten i ankomstkommunen bedömt det som lämpligt. När Migrationsverket sedan anvisar en kommun att ordna mer permanent boende åt de medsökande anhöriga, och barnet flyttar med, kommer Migrationsverket att göra en ny anvisning för barnet till den kommun där barnet nu ska bo tillsammans med de anhöriga.

Översyn av socialtjänstlag

En översyn av socialtjänstlagen är gjord. En proposition förväntas efter valet 2022. Förslagen innebär en stor omställning för Socialnämndens verksamhet och föreslås träda i kraft 1 januari 2023. Förändringarna kan bland annat innebära att socialförvaltningen ska ha ett förebyggande perspektiv och att flera insatser ska kunna tillhandahållas utan föregående individuell behovsprövning. De eventuella förändringarna i socialtjänstlagen kan komma att leda till ökad tillgänglighet av serviceinsatser och digitala lösningar. Förändring av socialtjänstlagen förväntas minska antalet ärenden som ska utredas samtidigt som det ställs ökade krav på serviceinsatser.

Kompetensförsörjning

Det har blivit lättare att rekrytera socialsekreterare och anlita det av hyrpersonal via bemanningsföretag har minskat. Kompetensförsörjningen för att kunna både rekrytera, behålla och utveckla redan anställda bedöms vara stabilt.

Digitalisering

Digitalisering och välfärdsteknologi är områden där produkter, programvaror och tjänster utvecklas snabbt. För kommuninvånarna kan utvecklingen bidra till ökad självständighet, delaktighet, tillgänglighet och trygghet. För verksamheten innebär det möjlighet till ökad effektivitet, nya arbetssätt och ökad kvalitet på tjänsterna. Förvaltningens verksamhetssystem sätter medborgarna i centrum. Systemet hanterar information; ansökan, anmälan, handläggning, dokumentation, beslut och uppföljning etc. Det är en lösning som ger transparens, informationsflöden och information i realtid för verksamhetens alla användare och medborgare. Med medborgartjänster kan sökanden/klienten följa status för sitt ärende och se beslut. Förhoppningen är att flera digitaliserade tjänster frigör tid som medarbetarna kan använda till att höja kvaliteten för brukarna.

Social hållbarhet

I Kommunens hållbarhetsramverk, 2022-06-09, får nämnderna i uppdrag att konkretisera genomförandet av Agenda 2030 utifrån sina specifika uppdrag. I ramverket föreslås flera åtgärder bland annat att *Utveckla kommunens arbete med att skapa fler livschanser till de människor och grupper som har sämst förutsättningar, och kommunicera det arbete som görs för att visa att man arbetar enligt principen "Ingen lämnas utanför"*. Att utveckla välfärden på ett socialt hållbart sätt kräver kompetenser inom flera sakområden och är såväl en utmaning som möjlighet för en förbättrad socialtjänst. Livsvillkor och levnadsförhållanden såsom jämställdhet och hälsa ger olika förutsättningar för individen, vilket socialtjänsten ska ta hänsyn till. Detta förutsätter kunskaper, metoder och perspektivgemenskap som går på tvären i organisationen men också mellan olika aktörer inom välfärden. Detta kräver styrning och ledning för att leverera god service till medborgarna, brukarna och en hållbar samhällsutveckling.

I0 Målbilaga

Inriktningsmål	Nämndsmål/re sultatmål	Resultatindikat orer			Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Prognos 2022	Målnivå 2022	
Invånarna ska uppleva en professionell service av hög kvalitet och ett gott bemötande i all kommunal service.	Socialnämnden ska vara tillgänglig och utredningar, beslut och verkställighet ska ske inom skäligen tid	Barnvårdsutredningarna ska vara avslutade inom fyra månader. Andelen som överstigit utredningstiden ska mätas i %	—	■			44 %	44 %	0 %	
		Utredningar för ekonomiskt bistånd ska vara avslutade inom fyra månader. Andelen som överstigit utredningstiden ska mätas i %	—	◆			4 %	4 %	0 %	
		Vuxenstödsutredningarna ska vara avslutade inom fyra månader. Andelen som överstigit utredningstiden ska mätas i %	—	◆				4 %	4 %	0 %
		Brukarbedömning individ- och familjeomsorg totalt - få kontakt, andel (%)	—	■	86	91				

Inriktningsmål	Nämndsmål/re sultatmål	Resultatindikat orer			Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Prognos 2022	Målnivå 2022
		Brukarbedömning individ- och familjeomsorg totalt - tydlig information, andel (%)	—	■	83	96			
		Brukarbedömning individ- och familjeomsorg totalt - helhetssyn, andel (%)	—	■	85	91			
Österåker ska ha en ekonomi i balans	Socialnämnden ska nyttja tillgängliga resurser på bästa sätt för att uppnå uppsatta mål. Nämnden ska samordna insatserna, internt och med andra aktörer, för de personer som har behov av det	Budget i balans, budgetavvikelse i förhållande till utfall	—	■	-7 %	-15 %			0 %
		Aktuell rutin för samordning mellan social barn- och ungdomsvård och ekonomiskt bistånd, (Ja=1, Nej=0)	—	■	0	0			
		Aktuell rutin för samordning mellan social barn- och ungdomsvård och LSS-barn, (Ja=1, Nej=0) (-2019)	—	■					

Inriktningsmål	Nämndsmål/re sultatmål	Resultatindikat orer			Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Prognos 2022	Målnivå 2022
		Aktuell rutin för samordning mellan social barn- och ungdomsvård och LSS-vuxen, (Ja=1, Nej=0) (-2019)	—	■					
Österåker ska vara bästa skolkommun i länet	Socialnämnden ska utgå från Barnkonventionens artikel 28, att barn har rätt till utbildning. Nämnden ska verka för att alla barn deltar i den	Utredningssamtal och öppenvårdsinsatser ska planeras utanför skolschemalagd tid, vilket ska mätas varje år i mars	—	■					0 %
Österåker ska erbjuda högsta kvalitet på omsorg för äldre och personer med funktionsnedsättning	Vården och omsorgen ska ges med respekt för individens specifika behov, förväntningar och integritet	Upplevd livskvalitet hos äldre (65år och äldre) med missbruk som fått insatser	—	■	100 %	83 %			80 %
Österåker ska ha en trygg miljö	Socialnämndens verksamhet ska präglas av rättssäkerhet baserad på bästa tillgängliga kunskap och bygga på både vetenskap och beprövad erfarenhet	Andel (%), positiva svar i brukarundersökningen angående om deras situation har förändrats positivt sedan kontakt med socialtjänsten ska överstiga senaste årets resultat	—	■	83 %	83 %			80 %

Inriktningsmål	Nämndsmål/re sultatmål	Resultatindikat orer			Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Prognos 2022	Målnivå 2022
		Brukarbedomning individ- och familjeomsorg totalt - förbättrad situation, andel (%)	—	■	81	76			
Österåker ska sträva efter ett långsiktigt hållbart samhälle, där goda förutsättningar ges för människa, miljö och natur att samverka	Socialnämndens insatser ska ges med respekt för individens specifika behov och integritet. Individen ska ges möjlighet att vara delaktig	Socialnämnden ska samverka med Försäkringskassan och Arbetsförmedling en inom ramen för Samordningsförbu ndet för att erbjuda aktiviteter som ökar den enskildes förutsättningar till god hälsa. Antalet deltagare bosatta i Österåker ska redovisas	—	■					10
Stark och balanserad tillväxt som är ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbar	Socialnämnden ska bidra till social hållbarhet vid befolkningsökning utan att den ekonomiska utvecklingen relativt sett ska öka	Nettokostnadsavv ikelse individ- och familjeomsorg, (%)	—	■	-38	-35			